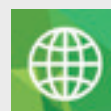

Särskild rapport

EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tfn. +352 4398-1

E-post: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Twitter: @EUAuditorsECA
YouTube: EUAuditorsECA

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på internet via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2014

ISBN 978-92-9207-067-0
doi:10.2865/48575

© Europeiska unionen, 2014
Kopiering tillåten med angivande av källan.

Printed in Luxembourg

Särskild rapport**EuropeAids system
för utvärdering
och resultatinkriktad
övervakning**

(i enlighet med artikel 287.4 andra stycket i EUF-fördraget)

Punkt

Ordförklaringar och förkortningar

I–VII **Sammanfattning**

1–10 **Inledning**

2–5 **Kommissionens ram för utvärdering**

6–10 **EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning**

11–13 **Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod**

14–64 **Iakttagelser**

14–22 **Generellt sett är EuropeAids funktioner för utvärdering och resultatnriktad övervakning väl organiserade, men EuropeAid skulle kunna lägga större vikt vid att använda resurserna effektivt**

15–17 **Ansvarsfördelningen är lämplig men tillsynen över programutvärderingar är otillräcklig**

18–22 **EuropeAid lägger inte tillräcklig vikt vid att använda resurserna effektivt**

23–52 **EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning ger inte tillräckliga garantier för att iakttagelserna är relevanta och väl underbyggda**

24–31 **Det finns vissa brister när det gäller att välja ut programutvärderingar och leverera dem i tid**

32–38 **Förfarandena för att kvalitetssäkra programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar tillämpas inte konsekvent**

39–52 **Systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning ger inte adekvat information om vilka resultat som uppnås**

53–64 **EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning garanterar inte att de gjorda iakttagelserna utnyttjas maximalt**

54–58 **Det saknas lämpliga mekanismer för uppföljning**

59–64 **Iakttagelser från utvärderingar och resultatnriktade övervakningar sprids väl utom efter programutvärderingar**

65–70 **Slutsatser och rekommendationer**

- Bilaga I — Betygssystemet vid resultatriktad övervakning**
- Bilaga II — Förteckning över granskade programdokument**
- Bilaga III — Förteckning över granskade finansieringsöverenskommelser**
- Bilaga IV — Förteckning över granskade utvärderingar**
- Bilaga V — Förteckning över granskade resultatriktade övervakningar**
- Bilaga VI — Förteckning över de delegationer som besvarade enkäten**

Kommissionens svar

Årsrapport om genomförandet av Europeiska unionens utvecklings- och biståndspolitik: Denna rapport föreskrivs i förordningarna om inrättande av finansieringsinstrument för EU:s externa bistånd och ska överlämnas till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. Rapporten handlar om uppnåendet av målen för varje finansieringsinstrument och bygger på indikatorer och mätning av de uppnådda resultaten och det berörda instrumentets effektivitet; den finns på: http://ec.europa.eu/europeaid/annual-report-2014-european-unions-development-and-external-assistance-policies-and-their_en

Årlig verksamhetsrapport: Denna rapport beskriver vad som uppnåtts och vilka resurser som använts av generaldirektoratet; den återspeglar det årliga arbetsprogrammet; den är också generaldirektörens förvaltningsrapport till kommissionen om hur han eller hon har utfört sina uppgifter som delegerad utanordnare vid förvaltningen av EU:s budget; den överlämnas också till Europaparlamentet och rådet och finns på: http://ec.europa.eu/atwork/key-documents/index_en.htm

Utvärderingsrapport enligt artikel 318: Enligt artikel 318 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska kommissionen "till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport med utvärdering av unionens finanser på grundval av de resultat som uppnåtts"; rapporten finns på: http://ec.europa.eu/smart-regulation/evaluation/documents_en.htm

Budgetstöd: Denna metod för tillhandahållande av bistånd innebär att medel överförs från ett externt finansieringsorgan till partnerlandets statskassa; de överförda medlen förvaltas i enlighet med mottagarens budgetförfaranden; program med budgetstöd innehåller vanligen åtgärder för kapacitetsutveckling som ska hjälpa partnerländer att stärka sitt politiska beslutsfattande och sin förvaltning och främja en dialog om utformningen, genomförandet och resultatet av nationell politik och sektorspolitik.

Rapport om förvaltningen av externt bistånd: EU-delegationernas viktigaste dokument för rapportering till EuropeAid; den ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet.

EIDMR: Europeiskt instrument för demokrati och mänskliga rättigheter.

EGPI: Europeiskt granskings- och partnerskapsinstrument.

Europeiska investeringsbanken (EIB): EIB är EU:s bank. Den ägs av medlemsstaterna och företräder deras intressen. Banken arbetar i nära samarbete med andra EU-institutioner för att genomföra EU:s politik. Den har världens största multilaterala inlåning och utlåning mätt i volym. Över 90 % av dess verksamhet är inriktad på Europa, men den stöder även EU:s externa politik och utvecklingspolitik.

Europeiska utvecklingsfonderna (EUF): EUF är det viktigaste instrumentet för tillhandahållande av EU-bistånd för utvecklingssamarbete till länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet (AVS) och utomeuropeiska länder och territorier (ULT). Det partnerskapsavtal som undertecknades i Cotonou den 23 juni 2000 för en period på 20 år anger den nuvarande ramen för EU:s relationer med AVS- och ULT-länderna. Det främsta målet är att minska och på sikt utrota fattigdomen. EUF finansieras av EU:s medlemsstater, de styrs av egna budgetförordningar och förvaltas av kommissionen utanför EU:s allmänna budget.

Europeiska utrikestjänsten: Utrikestjänsten lanserades i december 2010 med Lissabonfördraget; i dess uppgifter ingår bl.a. att förbereda lands- och regionsanslag och EU:s samarbetsstrategier tillsammans med berörda avdelningar vid kommissionen som en del av programplaneringscykeln för de flesta instrumenten för externa åtgärder.

EuropeAid: Europeiska kommissionens generaldirektorat för utveckling och samarbete som ansvarar för att

- formulera EU:s utvecklingspolitik och definiera sektorspolitiken för det externa biståndet,
- tillsammans med Europeiska utrikestjänsten upprätta den fleråriga programplaneringen avseende instrumenten för externt bistånd,
- främja samarbetet mellan EU och medlemsstaterna när det gäller utvecklingssamarbete och företräda EU utåt i detta arbete.

Utvärderingsiakttagelser: I denna rapport inbegriper denna benämning de slutsatser, rekommendationer och erfarenheter som en utvärdering resulterar i.

EU:s delegationer: EU representeras genom 139 EU-delegationer och kontor runt om i världen som presenterar, förklarar och genomför EU:s politik (t.ex. politiken för utvecklingssamarbete), analyserar och rapporterar om politiken och utvecklingen i de länder där de är ackrediterade, och förhandlar i enlighet med ett givet mandat.

Internrevisionsfunktion: En enhet inom ett generaldirektorat vid kommissionen som rapporterar direkt till generaldirektören. Dess uppgift är att ge oberoende garantier för att systemen för internkontroll är ändamålsenliga i syfte att förbättra generaldirektoratets arbete.

Finansieringsinstrument: Förordningar som vanligen utfärdas av Europaparlamentet och rådet. De bidrar med den finansiering som behövs för att stödja en EU-politik; EU:s utvecklingspolitik får stöd från flera finansieringsinstrument.

Budgetplan: En ram för flerårig budgetplanering som anger gränserna för EU:s utgifter. Här omvandlas de prioriteringar som angetts för unionens politik till ekonomiska termer samtidigt som den är ett instrument för budgetdisciplin och budgetplanering. Den nuvarande budgetplanen omfattar perioden 2014–2020, den förra omfattade perioden 2007–2013.

OECD-DAC: OECD:s biståndskommitté; en kommitté inom OECD (organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling) som specifikt arbetar med utvecklingsbistånd.

Resultat: Uttrycket inbegriper

- output: det som produceras eller uppnås med de resurser som tilldelas en insats (t.ex. bidrag till jordbrukare, utbildning till arbetslösa och vägar som byggs),
- utfall: de omedelbara förändringar som en insats leder till (t.ex. bättre tillgänglighet till ett område eftersom en väg har byggts och elever som får anställning),
- effekter: långsiktiga socioekonomiska konsekvenser – direkta eller indirekta, positiva eller negativa – som kan konstateras när viss tid har gått sedan insatsen avslutades.

I

Inom kommissionens decentraliserade organisationsram har generaldirektoratet för utveckling och samarbete – EuropeAid (EuropeAid) upprättat en egen ram för ansvarsutkrävande i fråga om resultat som består av övervakning och utvärdering av och rapportering om dess verksamhet. I denna rapport undersöker revisionsrätten två av de viktigaste delarna av ramen – utvärderingen och den resultatnriktade övervakningen. Utvärdering är en systematisk och objektiv bedömning av utformningen, genomförandet och resultaten av ett program eller en politik som pågår eller har avslutats. Resultatnriktad övervakning är en standardiserad extern genomgång som är specifik för externt bistånd och utformad för att visa hur programmen presterar. Syftet med dessa delar av ramen för ansvarsutkrävande är i första hand att förbättra genomförandet av pågående program och utformningen av kommande program och politik genom återkoppling och erfarenheter och att ge underlag för ansvarsutkrävande.

II

Vi fann att EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning inte är tillräckligt tillförlitliga.

III

Generellt sett är EuropeAids funktioner för utvärdering och resultatnriktad övervakning väl organiserade, men det finns ingen samlad tillsyn över utvärderingsverksamheten avseende program. Man lägger inte heller tillräcklig vikt vid att använda resurserna för utvärdering och resultatnriktad övervakning effektivt.

IV

Systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning ger inte tillräckliga garantier för att de iakttagelser som produceras är relevanta och väl underbyggda. De prioriteringskriterier som ligger till grund för programutvärderingsplanerna är inte tillräckligt tydliga, och det finns inget övervakningssystem för att identifiera och åtgärda frekventa avvikelser från utvärderingsplanerna. Kvalitetskontrollsförfaranden tillämpas inte konsekvent på resultatnriktade övervakningar och programutvärderingar.

V

Systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning garanterar inte att iakttagelserna utnyttjas maximalt eftersom det saknas lämpliga mekanismer för att övervaka hur iakttagelserna följs upp och sprids.

VI

Systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning ger inte adekvat information om vilka resultat som uppnås eftersom mål och indikatorer inte är tillräckligt väl definierade, andelen efterhandsutvärderingar och resultatnriktade övervakningar i efterhand är begränsad och metoderna för utvärdering av budgetstöd har inneboende begränsningar. Dessa faktorer begränsar betydligt EuropeAids förmåga att redogöra för vilka resultat som faktiskt uppnåtts.

VII

Revisionsrätten ger rekommendationer om hur man effektivt använder resurserna för utvärdering och resultatnriktad övervakning, prioriterar och övervakar utvärderingar, genomför kvalitetskontrollsförfaranden, visar vilka resultat som uppnåtts och följer upp och sprider iakttagelserna från utvärderingar och resultatnriktad övervakning.

01

I det nuvarande ekonomiska och politiska läget måste kommissionen i större utsträckning kunna garantera och visa att EU:s medel används sparsamt, effektivt och ändamålsenligt. Europaparlamentet och rådet vill ha en klarare bild av de resultat som uppnås¹ när det gäller huvudmålen för EU. Information om vilka resultat som uppnås kan bara inhämtas med hjälp av en ram för ansvarsutkrävande som består av tre delar: övervakning, utvärdering och rapportering.

Kommissionens ram för utvärdering

02

Utvärdering är en systematisk och objektiv bedömning av utformningen, genomförandet och resultaten av ett program eller en politik som pågår eller har avslutats. Huvudsyftet är att fastställa om målen har uppfyllts och att formulera rekommendationer för att förbättra framtida insatser och stödja kommissionen, Europaparlamentet och rådet när de fattar beslut.

03

Utvärderingen är oumbärlig för planeringen, utformningen och genomförandet av EU:s politik och insatser och för ökad insyn och demokratiskt ansvarsutkrävande. Detta understryks i artikel 318 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som anger att kommissionen årligen till Europaparlamentet och rådet ska överlämna en rapport med utvärdering av unionens finanser på grundval av de resultat som uppnåtts (utvärderingsrapport enligt artikel 318). När det gäller de tre första rapporterna som kommissionen producerade påpekade Europaparlamentet i februari 2014² att de inte gav budgetmyndigheten en klar bild av vad som verkligen åstadkommit i fråga om huvudmålen för unionen.

04

Kommissionens utvärderingsram anges i ett antal policydokument och bestämmelser:

- a) De finansiella reglerna för EU:s budget³.
- b) Meddelandet om att öka användningen av utvärdering⁴.
- c) Meddelandet om strategisk utvärdering⁵.
- d) Meddelandet om att stärka underlaget för smart lagstiftning och förbättra utvärderingen⁶.

- 1 Till exempel rådets rekommendation till kommissionen om beviljande av ansvarsfrihet för 2011 om "att uppnå resultat" (dokument 5752/13 ADD1, s. 31). Europaparlamentets rekommendationer i samband med beviljande av ansvarsfrihet för 2011, se rekommendation 248 avseende Europeiska utrikesjämbudet och 308 och 309 avseende kommissionen som helhet (dokument P7_TA-PROV(2013)0122).
- 2 Europaparlamentets resolution av den 26 februari 2014 om utvärderingen av unionens finanser på grundval av de resultat som uppnåtts: ett nytt verktyg för det förbättrade förfarandet för att bevilja kommissionen ansvarsfrihet. Dokument P7_TA(2014)0134.
- 3 Artikel 30.4 i förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1).
- 4 SEC(2007) 213, 21.2.2007: Meddelande till kommissionen från Dalia Grybauskaitė i samförstånd med ordföranden: *Responding to Strategic Needs: Reinforcing the use of evaluation* (om att reagera på strategiska behov och öka användningen av utvärdering).
- 5 C(2001) 3661, 12.11.2001: Meddelande från ordföranden: *Putting evaluation into practice within the Commission* (om att praktiskt tillämpa utvärdering inom kommissionen).
- 6 COM(2013) 686 final, 2.10.2013, *Strengthening the foundation of Smart Regulation – improving evaluation* (om att stärka underlaget för smart lagstiftning och förbättra utvärderingen).

05

De enskilda generaldirektoraten ansvarar för att utvärdera sina egna verksamheter och kan strukturera sina utvärderingssystem så att de passar deras behov och krav, i enlighet med kommissionens fastställda standarder för organisation, urval, utformning och användning av utvärderingsiakttagelser.

EuropeAids system för utvärdering och resultatutvärdering och resultatutvärdering

06

EuropeAids system för utvärdering och resultatutvärdering ingår i generaldirektoratets ram för ansvarsutkrävande i fråga om resultat som bygger på de policydokument och bestämmelser som räknas upp i punkt 4 och de specifika policydokumenten och bestämmelserna för EU:s utvecklingsbistånd:

- Budgetförordningen för EUF⁷ och för de andra finansieringsinstrumenten som stöder EU:s utvecklingspolitik.
- Parisförklaringen, Accra-handlingsplanen⁸ och det partnerskapsavtal som slöts i Busan⁹.
- Europeiskt samförstånd om utveckling¹⁰.
- Meddelandet om en "agenda för förändring"¹¹.

07

EuropeAid har två typer av utvärderingar som utförs av externa uppdragstagare:

- Strategiska utvärderingar, som kan vara geografiska utvärderingar (som omfattar ett land eller en region) och tematiska utvärderingar, som omfattar en sektor (t.ex. utbildning eller livsmedelstrygghet) eller kan gälla en metod för tillhandahållande av bistånd (t.ex. budgetstöd eller samarbete med utvecklingsbanker).
- Programutvärderingar¹², som kan göras under genomförandet (halvtidsutvärdering), vid avslutandet (slututvärdering) eller efter avslutandet (efterhandsutvärdering).

08

Vid dessa utvärderingar bedöms prestationerna i förhållande till fem kriterier som har utarbetats av biståndskommittén inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-DAC) tillsammans med det internationella givarsamfundet¹³: relevans, måluppfyllelse, kostnadseffektivitet, hållbarhet och effekt. Utvärderarna ska även bedöma EU:s komparativa fördel och överensstämmelsen med EU:s övriga politik och program, andra givares åtgärder och partnerländernas politik.

7 Tionde EUF: Artiklarna 12 och 27 i rådets förordning (EG) nr 215/2008 av den 18 februari 2008 med budgetförordning för tionde Europeiska utvecklingsfonden (EUT L 78, 19.3.2008, s.1).

Elfte EUF: Beslut nr 1/2013 av AVS-EU-ministerrådet av den 7 juni 2013 om antagande av ett protokoll om den fleråriga budgetramen för perioden 2014–2020 för partnerskapsavtalet mellan medlemmarna i gruppen av stater i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet, å ena sidan, och Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å andra sidan (EUT L 173, 26.6.2013, s. 67).

8 Parisförklaringen om biståndseffektivitet 2005 och Accra-handlingsplanen 2008: <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/parisdeclarationandaccragendaforaction.htm>

9 Det partnerskapsavtal som slöts i Busan 2011 om effektivt utvecklingssamarbete: <http://www.oecd.org/dac/effectiveness/fourthhighlevelforumonaideeffectiveness.htm>.

10 Gemensam förklaring från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, Europaparlamentet och kommissionen om Europeiska unionens utvecklingspolitik: "Europeiskt samförstånd" (EUT C 46, 24.2.2006, s. 1).

11 KOM(2011) 637 slutlig, 13.10.2011, *Att göra EU:s utvecklingspolitik mer effektiv: en agenda för förändring*.

12 Benämningen *program* används i denna rapport både om *projekt*, som är småskaliga insatser, och om *program*, som är storskaliga insatser.

13 <http://www.oecd.org/dac/evaluation/daccriteriaforevaluatingdevelopmentassistance.htm>

09

EuropeAid använder systemet för resultatriktad övervakning för att på plats övervaka kvaliteten på sina program. Det bygger på att externa experter gör korta besök på plats och rangordnar programmets prestationer (se **bilaga I**) i förhållande till de fem ovan nämnda utvärderingskriterierna från OECD-DAC (se punkt 8). Betygs-sättningen görs för att man ska kunna jämföra olika program och aggregera uppgifter om programportföljens samlade prestationer. Jämfört med utvärderingar är resultatriktad övervakning ett lättare verktyg som ger en snabb överblick över programmets prestationer. I likhet med programutvärderingar kan de utföras under tiden ett program genomförs eller i efterhand.

10

EuropeAid producerar följande nyckelrapporter:

- a) Förvaltningsrapporten om externt bistånd (*External Assistance Management Report, EAMR*) som lämnas varje halvår och är EU-delegationernas viktigaste rapporteringsdokument¹⁴.
- b) Rapporterna från direktörerna vid EuropeAid om de medel vilkas förvaltning har delegerats till dem.
- c) Den årliga verksamhetsrapport som EuropeAids generaldirektör överlämnar till kommissionären och till Europaparlamentet och rådet.
- d) Årsrapporten om genomförandet av Europeiska unionens utvecklings- och biståndspolitik som kommissionen överlämnar till Europaparlamentet och rådet.
- e) Bidraget till den utvärderingsrapport enligt artikel 318 som kommissionen överlämnar till Europaparlamentet och rådet.

¹⁴ EAMR ska sedan 2014 lämnas varje år.

Revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

10

11

Revisionsrätten undersökte huruvida EuropeAid har tillförlitliga system för utvärdering och resultatnriktad övervakning. Granskningen var inriktad på tre huvudfrågor:

- a) Är EuropeAids funktioner för utvärdering och resultatnriktad övervakning lämpligt organiserade och har de lämpliga resurser?
- b) Garanterar EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning att relevanta och väl underbyggda iakttagelser produceras?
- c) Garanterar systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning att de gjorda iakttagelserna utnyttjas maximalt?

12

Granskningen omfattade de system för utvärdering och resultatnriktad övervakning som användes 2007–2013. När det fanns adekvat information som vi kunde kontrollera tog vi hänsyn till de ändringar som EuropeAid har gjort eller planerar att göra under perioden 2014–2020.

13

Granskningen gjordes mellan november 2013 och mars 2014 och inbegrep följande:

- a) En genomgång av EuropeAids riktlinjer för utvärdering och resultatnriktad övervakning och av de viktigaste dokumenten och processerna för förvaltning av utvärderingar.
- b) Intervjuer med anställda vid åtta enheter vid EuropeAid¹⁵.
- c) Besök vid EU:s delegationer i Benin och Indien och intervjuer med delegationspersonalen och en genomgång av relevant dokumentation.
- d) En genomgång av programdokument (se **bilaga II**), finansieringsöverenskommelser för program (se **bilaga III**), strategiska utvärderingar och programutvärderingar (se **bilaga IV**) och rapporter om resultatnriktad övervakning (se **bilaga V**).
- e) En enkät som skickades till 50 EU-delegationer och som besvarades av 41 stycken (se **bilaga VI**).

15 Utvärdering, Kvalitet och resultat, AVS-planering och övergripande samordning, Geografisk samordning Asien och Stillahavsområdet, Utbildning, hälsa, forskning och kultur, Landsbygdsutveckling, livsmedelstrygghet och nutrition, Partnerskapet Afrika-EU och den fredsbevarande resursen samt Regionala program grannskap syd.

Generellt sett är EuropeAids funktioner för utvärdering och resultatinkriktad övervakning väl organiserade, men EuropeAid skulle kunna lägga större vikt vid att använda resurserna effektivt

14

Vi undersökte om systemen för utvärdering och resultatinkriktad övervakning fördelar ansvaret på ett lämpligt sätt och garanterar att ekonomiska resurser och personalresurser används effektivt.

Ansvarsfördelningen är lämplig men tillsynen över programutvärderingar är otillräcklig

15

I EuropeAids organisation kombineras centraliserat och decentraliserat ansvar på ett bra sätt. Följande gäller för det centralt förvaltade ansvaret:

- a) Utvärderingsenheten har hand om strategiska utvärderingar, vilket förutsätter att den har en heltäckande bild över EuropeAids verksamhet. Enheten ansvarar för att utveckla utvärderingsmetoden och för att samordna och övervaka EuropeAids utvärderingsverksamhet. Den spelar också en central roll i rapporteringen av iakttagelser från strategisk utvärdering i den årliga verksamhetsrapporten och årsrapporten och för EuropeAids bidrag till kommissionens utvärderingsrapport enligt artikel 318.

- b) Kvalitets- och resultatenheten övervakar systemet för resultatinkriktad övervakning, inbegripet den övergripande kvalitetssäkringen för hela organisationen, och överensstämmelsen mellan resultatinkriktad övervakning och programutvärderingar och bidrar till analysen av data från resultatinkriktade övervakningar och programutvärderingar. Den aggregerar uppgifterna från resultatinkriktade övervakningar om betygen på prestationerna till den årliga verksamhetsrapporten och årsrapporten.
- c) Samordnarna av resultatinkriktad övervakning vid EuropeAid¹⁶ övervakar systemet för resultatinkriktad övervakning för sina respektive områden. EuropeAids operativa enheter och EU:s delegationer har kontaktpunkter för den resultatinkriktade övervakningen som hjälper experterna att organisera besöken på fältet.

16

Utvärderingsenheten och kvalitets- och resultatenheten rapporterar direkt till en vice generaldirektör. Denna post är tillräckligt högt upp i organisationen för att garantera att enheterna har stöd från ledningen i sitt arbete.

16 Det finns totalt fem samordnare av resultatinkriktade övervakningar: en för geografiska program i en region (Afrika – Västindien – Stillaohavsområdet, Asien – Latinamerika och Grannskap) och en för tematiska program.

17

Förvaltningen av programutvärderingar är decentraliserad till EuropeAids operativa enheter och EU:s delegationer, vilket kan ha den fördelen att det garanterar att utvärderingsresultaten används. Programförvaltarna kan dock vara mycket fria när de förvaltar programutvärderingar eftersom de ansvarar för alla steg i processen, från att initiera en utvärdering till att följa upp resultaten. Då det saknas övergripande samordning och övervakning av denna verksamhet har EuropeAid ingen överblick och ledningens tillsyn är minimal.

EuropeAid lägger inte tillräcklig vikt vid att använda resurserna effektivt

18

Enligt kommissionens utvärderingsstandarder ska utvärderingsverksamhet tilldelas de resurser som behövs för uppgiften. Varje generaldirektorat ska särskilt se till att personalresurser och ekonomiska resurser är tydligt identifierade och proportionellt fördelade så att utvärderingsverksamheten kan utföras.

19

EuropeAid har inte tillräcklig information om vilka resurser deras system för utvärdering och resultatnriktad övervakning använder. Det finns information om den årliga kostnaden för strategiska utvärderingar, som ligger mellan 5 och 6 miljoner euro, och för resultatnriktad övervakning, som kostade 17 miljoner euro under perioden 2007–2013¹⁷. Enligt de beräkningar som EuropeAid gjorde 2010 och 2013 kostar programutvärderingar mellan 12 och 15 miljoner euro per år. Den totala kostnaden för utvärderingar och resultatnriktad övervakning skulle sålunda vara 34 till 38 miljoner euro per år. Men eftersom EuropeAid saknar tillförlitlig information om antalet programutvärderingar, och kostnaderna för dem är svåra att identifiera i it-systemet för förvaltningsinformation¹⁸, kan vi inte bekräfta att beräkningarna är korrekta.

20

Utvärderingsenheten har 16 anställda och det finns motsvarande en heltidstjänst för resultatnriktad övervakning vid kvalitets- och resultatnriktad övervakning. Men det saknas förvaltningsinformation om vilka personalresurser som används till programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar när det gäller programförvaltarna, kontaktpunkterna för resultatnriktade övervakning och samordnarna av resultatnriktad övervakning. Med stöd av sin enkät beräknar revisionsrätten att motsvarande cirka 60 heltidstjänster ägnas åt resultatnriktad övervakning och programutvärdering vid EU:s delegationer. Det totala antalet heltidstjänster som ägnas åt utvärderingar och resultatnriktad övervakning är därför troligen långt över 80.

17 EuropeAid beräknar att den årliga kostnaden kommer att öka till cirka 25,5 miljoner euro, främst för att besöken på plats förlängs (från i genomsnitt två dagar till åtta dagar) och för att mer erfarna experter används.

18 Det gemensamma informationssystemet för yttre förbindelser.

21

På grund av bristen på tillförlitlig information kan EuropeAid inte garantera att personalresurserna och de ekonomiska resurserna är lämpliga och proportionellt fördelade till de olika aktiviteterna i samband med utvärdering och resultatnriktad övervakning.

22

Revisionsrätten konstaterade att samordningen mellan programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar var otillräcklig, vilket sannolikt leder till bristande effektivitet. Kriterierna för programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar är helt olika liksom planeringen av dem¹⁹ (se punkterna 26 och 30). Program kan över- eller underbedömas om kombinationen av resultatnriktad övervakning och utvärdering är olämplig, eller ibland inte bedömas alls, vilket är vanligt för insatser som har avslutats (se punkterna 43–46). Detta bekräftades vid vår enkät: endast hälften av de svarande anser att programutvärderingarna och den resultatnriktade övervakningen kompletterar varandra väl.

EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning ger inte tillräckliga garantier för att iakttagelserna är relevanta och väl underbyggda

23

Revisionsrätten undersökte om utvärderingarna och de resultatnriktade övervakningarna valdes ut på grundval av lämpliga kriterier och om de gjordes i tid. Vidare undersöktes om de utfördes av tillräckligt kvalificerade experter, om kvalitetskontrollsförfaranden tillämpades på ett ändamålsenligt sätt och om de gav tillräckliga bevis för de resultat som uppnåts med EuropeAids insatser.

Det finns vissa brister när det gäller att välja ut programutvärderingar och leverera dem i tid

De fleråriga planerna för strategiska utvärderingar bygger på lämpliga kriterier

24

Syftet med den vägledande fleråriga utvärderingsplanen för 2007–2013 var att uppnå heltäckande geografisk täckning för att kunna samla erfarenheter inför den följande programplaneringen. De tematiska utvärderingarna valdes ut på grundval av storleken på anslagna medel och sektorns betydelse i EU:s strategier för samarbete på landsnivå och regional nivå. Målet var också att öka antalet utvärderingar av metoder för tillhandahållande av bistånd (t.ex. budgetstöd, samarbete med EIB, utvecklingsbanker och FN-organisationer).

19 Den enda regeln är att det inte ska göras någon resultatnriktad övervakning samma år som det görs en programutvärdering.

25

För det rullande arbetsprogrammet 2014–2018 gjordes urvalskriterierna ännu mer detaljerade. Målet var att tillhandahålla tillräckligt mycket material för att 2017 kunna rapportera till Europaparlamentet och rådet om resultaten och konsekvenserna av finansieringsinstrumenten, vilket krävs enligt de gemensamma bestämmelserna och förfarandena för genomförandet av unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder²⁰. De tematiska utvärderingarna valdes ut på grundval av prioriterade teman i agendan för förändring²¹, och målet var att få en proportionell balans mellan olika regioner (Afrika, Latinamerika och Asien) och typer av länder (medelinkomstländer, instabila stater och länder med stora budgetstödprogram).

Urvalskriterierna för programutvärdering är otvåkliga

26

En programutvärdering görs framför allt för att det är en skyldighet eller möjlighet enligt den finansieringsöverenskommelse som undertecknats med biståndsmottagaren eller genomförandepartnern. Huruvida överenskommelserna ska innehålla bestämmelser om utvärdering beslutas från fall till fall när programmet utformas, men det finns inga anvisningar om hur detta ska beslutas. Vid vår genomgång av 20 aktuella program (se bilaga III) identifierades stora och oförklarade skillnader i tillvägagångssätt:

- a) Alla program hade bestämmelser om halvtidsutvärdering, men den var obligatorisk i endast hälften av dem.
- b) Endast två av tre program hade bestämmelser om efterhandsutvärdering, och den var obligatorisk för endast ett av dem.

Utvärderingar levereras ofta inte som planerat

27

EuropeAid har inget fungerande system för att övervaka genomförandet av planer för strategiska utvärderingar och programutvärderingar, analysera orsakerna till avvikelser och åtgärda systematiska orsaker till förseningar.

28

Strategiska utvärderingar tog ofta mycket längre tid än planerat²². Detta bidrog till att det vägledande fleråriga utvärderingsprogrammet för 2007–2013 inte var helt genomfört; endast 70 % av de utvalda utvärderingarna var klara. Enligt EuropeAid berodde detta delvis på bristande personalresurser vid utvärderingsenheten.

- 20 Artikel 17 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 236/2014 av den 11 mars 2014 om fastställande av gemensamma bestämmelser och förfaranden för genomförandet av unionens instrument för finansiering av yttre åtgärder (EUT L 77, 15.3.2014, s. 95).
- 21 De centrala politiska prioriteringarna är:
  - Mänskliga rättigheter, demokrati och god styrning (bl.a. rättsstatsprincipen, jämställdhet och kvinnors egenmakt, den offentliga sektorns förvaltning, skattepolitik och skatteförvaltning, korruption, det civila samhället och lokala myndigheter, naturresurser samt utveckling och säkerhet),
  - Hållbar tillväxt för alla (socialt skydd, hälsa, utbildning och arbetstillfällen, företagsmiljö, regional integration och världsmarknaderna samt hållbart jordbruk och hållbar energi).
- 22 Landsutvärderingar tog i genomsnitt 18 månader i stället för som planerat tolv.

29

Även om programutvärderingarna oftast görs enligt tidtabell visade vår enkät att det under perioden 2010–2013 var stor skillnad mellan planerade och gjorda utvärderingar²³. Bestämmelserna i finansieringsöverenskommelserna i finansieringsöverenskommelserna tillämpades inte alltid systematiskt under programmets genomförande, utan utvärderingar sköts ibland upp eller ställdes in. Enkätsvaren tyder på att EU-delegationerna fattar dessa beslut på grundval av faktorer som begränsade personalresurser²⁴, behoven hos dem som använder utvärderingarna och problem med programgenomförandet. Skälen till att man inte gjorde planerade utvärderingar dokumenterades inte, vilket ökar risken för att besluten att inte utvärdera inte fattas på goda grunder eller lämplig nivå.

Urvalsmetoden vid resultat- inriktad övervakning minskar övervakningens användbarhet

30

Urvalet av resultatnriktade övervakningar bygger på tydligt definierade standardkriterier²⁵ och beslutas i samråd mellan utförarna av resultatnriktad övervakning och programförvaltarna. De resultatnriktade övervakningarna utförs oftast som planerat, och rapporterna levereras vanligen utan stora förseningar.

31

Revisionsrätten pekade dock i särskild rapport nr 1/2011²⁶ på viktiga begränsningar av hur användbart systemet med resultatnriktad övervakning är som indikator för de sammanlagda biståndsinsatserna, bl.a. att de projekt som väljs ut inte väljs ut på en statistisk grund utan på grundval av en subjektiv bedömning. Även EuropeAids internrevisionsfunktion konstaterade 2011 att eftersom urvalet inte är riskbaserat ger de resultatnriktade övervakningarna inte programförvaltarna återkoppling där den behövs bäst för att förbättra programmets genomförande.

Förfarandena för att kvalitetssäkra program- utvärderingar och resultatnriktade över- vakningar tillämpas inte konsekvent

Förfarandena för kontrakt- tilldelning garanterar att tillräckligt kvalificerade experter rekryteras

32

Utvärderingar utförs av externa konsulter som EuropeAid har ingått kontrakt med efter offentliga upphandlingsförfaranden. Konsultföretagens förslag rangordnas i enlighet med specifika krav²⁷, i synnerhet kraven på experternas yrkeserfarenhet. Gruppledare och erfarna experter har oftast tio till femton års yrkeserfarenhet på insatsområdet, plus fem års erfarenhet av utvärdering som gruppledare.

- 23 EU-delegationerna hade planerat i genomsnitt 3,5 utvärderingar per år och gjorde 2,9 utvärderingar.
- 24 Anges som främsta orsak till att en planerad utvärdering inte genomförs.
- 25 De främsta skälen till att man avviker från standardkriterierna är att i) undvika onödigt tillsyn över program som förvaltas väl eller nyligen har utvärderats, ii) få med program som har problem men ligger under det ekonomiska gränsvärdet, iii) stärka tillsynen över program som saknar tillräcklig intern övervakning.
- 26 Punkt 25 i särskild rapport nr 1/2011 *Har delegeringen av kommissionens förvaltning av externt bistånd från huvudkontoret till delegationerna lett till ett bättre bistånd?* (<http://eca.europa.eu>).
- 27 Kravspecifikationer eller tekniska specifikationer.

lakttagelser

33

Även resultatnriktade övervakningar utförs av externa konsultfirmor (utförare av resultatnriktad övervakning) som väljs ut genom förfaranden för offentlig upphandling²⁸. En erfaren expert ska ha tio års erfarenhet av utvecklingssamarbete i den aktuella regionen, en expert med viss erfarenhet fem till tio års erfarenhet och en expert på lägre nivå upp till fem års erfarenhet. För de kontrakt som skulle undertecknas 2014 krävde EuropeAid att utförarna av resultatnriktad övervakning anställde experter på långtidskontrakt för att ytterligare höja kompetensnivån.

Kvalitetskontrollförfarandena för programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar tillämpas inte systematiskt

34

Enligt kommissionens utvärderingsstandarder ska, förutom i vederböranden motiverade fall, en referensgrupp²⁹ inrättas för varje utvärdering och ge råd om kravspecifikationer, stödjande utvärderingsarbetet och med lämpliga intervall delta i bedömningen av utvärderingens kvalitet. I EuropeAids riktlinjer för utvärdering betonas att kvalitetssäkring av varje steg i processen är en viktig uppgift för utvärderingsförvaltaren tillsammans med referensgruppen där företrädare för de största intressenterna ska ingå³⁰.

35

Referensgrupper inrättas systematiskt för strategiska utvärderingar. De träffas regelbundet och deras arbete, bl.a. kvalitetskontroll av alla steg, dokumenteras i sammanträdesprotokoll.

36

Detta gällde inte programutvärderingar. Enligt revisionsrättens enkät inrättade endast 39 % av EU-delegationerna alltid eller oftast en referensgrupp³¹, och det var ovanligt att de operativa enheter vid EuropeAid och de EU-delegationer som vi besökte formellt hade inrättat en referensgrupp. Vissa kontakter kanske tas mellan programförvaltaren och andra intressenter i olika steg av utvärderingsprocessen (t.ex. för att utforma kravspecifikationer eller gå igenom förslaget till utvärderingsrapport). Men eftersom det saknades lämplig dokumentation var det omöjligt för revisionsrätten att bedöma om detta var vanligt.

37

Enligt EuropeAids riktlinjer för utvärdering ska kvaliteten på förslaget till utvärderingsrapport och den slutliga utvärderingsrapporten bedömas i förhållande till nio väl definierade kriterier³². För detta används en kvalitetsmatris som ska fyllas i av två personer som diskuterar de nio kriterierna. Vid strategiska utvärderingar fylldes kvalitetsmatrisen systematiskt i och offentliggjordes tillsammans med utvärderingsrapporten på EuropeAids webbplats³³. För programutvärderingar visade vår enkät att endast 71 % av EU-delegationerna bedömer utvärderingsrapportens kvalitet och att endast 37 % fyller i bedömningsmatrisen³⁴.

28 Det finns totalt fem utförare av resultatnriktad övervakning: en per region för geografiska program (Afrika – Västindien – Stillahavsområdet, Asien, Latinamerika och Grannskap) och en för tematiska program.

29 Kallas även styrgrupp vid kommissionen.

30 Beroende på typen av utvärdering och var den äger rum kan referensgruppen innehålla företrädare för EuropeAid, Europeiska utrikestjänsten, andra kommissionsavdelningar, myndigheter i partnerländerna, organisationer i det civila samhället, andra givarorganisationer eller andra experter.

31 Inga formella referensgrupper hade inrättats vid de delegationer och operativa enheter som besöktes under revisionen utom för programutvärderingar som liknade strategiska utvärderingar.

32 De nio kriterierna är:
1) uppfyller behoven,
2) relevant omfattning,
3) motiverad utformning,
4) tillförlitliga uppgifter,
5) välgrundad analys,
6) trovärdiga iakttagelser,
7) giltiga slutsatser,
8) användbara rekommendationer, och
9) tydlig rapport.
Vid programutvärderingar slås kriterium 2 och 3 ihop till ett: lämplig utformning. Varje kriterium betygssätts enligt fem nivåer: utmärkt, mycket bra, bra, dålig och oacceptabel
http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/guidelines/gui_qual_flr_en.htm#03.

33 http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-reports_en

34 Matrisen hade endast fyllts i för en av de tio programutvärderingar som revisionsrätten granskade – utvärderingen av den fredsbevarande resursen för Afrika.

lakttagelser

38

Programförvaltarna ska bedöma kvaliteten på rapporterna om resultatnriktad övervakning genom att fylla i ett obligatoriskt svarsformulär. Detta gjordes för mindre än 60 % av de rapporter om resultatnriktad övervakning som levererades mellan 2011 och 2013.

Systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning ger inte adekvat information om vilka resultat som uppnås

Programmets mål och indikatorer är inte väl definierade

39

För att det ska gå att göra en bevisbaserad bedömning av vad som uppnåtts måste programmen ha specifika, mätbara och tidsbundna mål med objektivt kontrollerbara indikatorer. Målen i policydokument på hög nivå och i rättsliga texter om inrättande av finansieringsinstrument formuleras i en politisk kontext och ska ange en grund, men de är ofta inte tillräckligt tydliga för att kunna användas vid genomförandet. De måste översättas till mer specifika operativa mål när bistånd till ett land, en region eller en sektor programplaneras eller enskilda insatser utformas.

40

Av de 15 tematiska programdokument på regional nivå och landsnivå som revisionsrätten granskade (se *bilaga II*) hade fem³⁵ tydligt beskrivna mål och indikatorer, men det angavs inga utgångslägen eller mål för bedömningen av prestationer. De övriga tio hade oklara mål och saknade ofta indikatorer (se *ruta 1*).

41

När det gäller enskilda program har revisionsrätten i flera rapporter³⁶ betonat att målen inte är tillräckligt tydliga och att inga mätbara indikatorer har fastställts. I fyra av de tio programutvärderingsrapporter som revisionsrätten granskade nämndes otydliga mål och indikatorer och avsaknad av utgångslägen och övervakningsuppgifter som stora brister³⁷ (se *ruta 2*). Bara två utvärderingar hade positiva kommentarer i detta avseende³⁸.

42

När det saknas tydligt definierade mål och indikatorer går det inte att vid en utvärdering göra bevisbaserade bedömningar av prestationer. Detta problem nämndes också i en studie från 2011 som EuropeAid hade beställt³⁹.

- 35 Livsmedelstrygghet, Benin, Tchad, Uruguay och Zambia.
- 36 T.ex. punkt 51 i särskild rapport nr 1/2012, *Ändamålsenligheten i Europeiska unionens utvecklingsbistånd till en tryggad livsmedelsförsörjning i Afrika söder om Sahara* och punkt 52 i särskild rapport nr 13/2013, *EU:s utvecklingsbistånd till Centralasien*. (<http://eca.europa.eu>).
- 37 Liknande kommentarer lämnades av två utförare av resultatnriktad övervakning, en med ansvar för resultatnriktad övervakning av det europeiska grannskaps- och partnerskapsinstrumentet och en med ansvar för resultatnriktad övervakning av tematiska program med central förvaltning, i deras årsrapporter för 2011, 2012 och 2013.
- 38 Benin: *Pacte – programme d'appui aux collectivités territoriales* (program för stöd till lokala och regionala samhällsorgan), program inom livsmedelsmekanismen som genomförs med Afrikanska unionen – *Interafrican Bureau for Animal Resources, AU-IBAR* (inter-afrikanska byrån för djurresurser): *Livestock Emergency Intervention to mitigate Food Crisis in Somalia*, Leisom (krisinsats för djurbesättningar för att lindra livsmedelskrisen i Somalia) och *Vaccines for the Control of Neglected Animal Diseases in Africa*, Vacnada (vaccin för att kontrollera försummade djursjukdomar i Afrika).
- 39 Se punkt 26, s. ix i *Study on Legal Instruments and Lessons Learned from the Evaluations Managed by the Joint Evaluation Unit* (studie om rättsliga instrument och erfarenheter från utvärderingar som förvaltats av enheten för gemensamma utvärderingar), juli 2011 (omfattar inte EUF). http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-reports_en, under "per instrument / channel"

Ruta 1

Exempel på vaga mål i fleråriga programdokument

Investera i människor: halvtidsöversyn av strategidokumentet för det tematiska programmet (2007–2013) och den vägledande fleråriga programplaneringen 2011–2013

Om stärkta hälso- och sjukvårdssystem och allmän tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård:

För att leverera resultat bör den tematiska åtgärden riktas mot verksamhet som

- stimulerar ändamålsenligt utnyttjande av resurser för stärkta hälso- och sjukvårdssystem för alla och allmän tillgång till hälso- och sjukvårdstjänster,
- främjar och stöder användningen av innovativa metoder och god praxis för att åtgärda brister i hälso- och sjukvårdstjänsterna och förbättra vårdens kvalitet,
- stöder det civila samhället, yrkesorganisationer och andra intressenter i deras roll som förespråkare för, övervakare av och rådgivare på hälso- och sjukvårdsområdet,
- stöder plattformar för politisk dialog och utbyte av god praxis när det gäller olika hälso- och sjukvårdsaspekter på regional och global nivå,
- stöder partnerländer i genomförandet av internationella rättsliga åtaganden på hälso- och sjukvårdsområdet.

CSP/NIP Bolivia 2007–2013

Stärka den produktiva sektor som utgörs av mikroföretag och små och medelstora företag och förbättra den institutionella ramen för att höja deras produktivitet och konkurrensförmåga, vilket kommer att leda till bättre marknadstillträde och integration i syfte att skapa anständiga och hållbara arbetstillfällen.

Ruta 2

Exempel på vaga mål i program

EuroMed Migration II 2008–2011

Stärka samarbetet i fråga om förvaltning eller migration för att bygga upp Medapartnerernas kapacitet att leverera och ändamålsenliga, målinriktade och heltäckande lösningar för de olika formerna av migration.

Den fredsbevarande resursen för Afrika 2003–2013

Stödja den afrikanska freds- och säkerhetsstrukturen (Apsa) så att den blir operativ och göra Afrikanska unionen och de regionala organisationerna i Afrika effektivare när det gäller att leda fredsfrämjande insatser i Afrika.

Utvärderingar och resultat-inriktade övervakningar är mer inriktade på programmets genomförande än på uppnådda resultat

43

I EuropeAids riktlinjer för utvärdering sågs följande:

- a) Syftet med halvtids- och slututvärderingar är att samla erfarenheter från de första åren en insats genomförs, justera den pågående insatsen när så krävs och analysera de första resultaten och effekterna.
- b) Efterhandsutvärderingar handlar i första hand om att kontrollera de effekter som uppnåtts och bedöma om nyttan med insatsen är hållbar, rapportera till de institutioner som har tillhandahållit medlen och hjälpa till att överföra de inhämtade erfarenheterna till andra länder eller sektorer.

44

Programutvärderingar i efterhand görs sällan. Av de sju utvärderingar som de två besökta EU-delegationerna hade gjort 2010–2013 var endast tre efterhandsutvärderingar. Finansieringsöverenskommelserna innehåller sällan krav på att sådana utvärderingar ska göras (se punkt 26 b)). Ett annat skäl till bristen på efterhandsutvärderingar är att programutvärderingar finansieras från programmets egen budget och därför begränsas av programmets slutdatum.

45

Enligt EuropeAid är andra bidragande faktorer att det inte går att få fram övervakningsuppgifter när programmet är avslutat och att händelser i partnerlandet kan påverka programmets ändamålsenlighet. Revisionsrätten anser inte att detta är giltiga argument: övervakningssystemet kan utformas så att det fortsätter att samla in de uppgifter man anser sig behöva under en viss tid efter det att programmet är avslutat (se punkt 47), och syftet med utvärderingen är också att identifiera och bedöma effekterna av oväntade faktorer.

46

Riktlinjerna för resultat-inriktad övervakning⁴⁰ anger att resultat-inriktade övervakningar i efterhand gör det möjligt att inhämta välgrundad information om ett projekts utformning, verkliga effekter och hållbarhet som bara kan bedömas i sin helhet när ett projekt är klart. Dock var i genomsnitt endast 11 % av de resultat-inriktade övervakningar som gjordes 2008–2012 resultat-inriktade övervakningar i efterhand. EuropeAid beslutade att inte fortsätta göra dem från 2014. Man ansåg att metoden för resultat-inriktad övervakning i efterhand inte lämpade sig för bedömning av effekter och att syftet med det ändrade systemet för resultat-inriktad övervakning endast är att stödja programmets förvaltning och genomförande.

40 Se s. 57 i handboken för resultat-inriktad övervakning 2012.

47

Till skillnad från den begränsade andelen programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar i efterhand inbegriper den ram för resultatmätning som Europeiska investeringsbanken (EIB) tillämpar sedan 2012 efterhandsövervakning under tre år efter det att projektet är klart, och EIB avser att använda de uppgifter som då samlas in för efterhandsutvärderingar.

Metoden för utvärdering av budgetstöd har inneboende begränsningar

48

Under ledning av utvärderingsenheten vid EuropeAid producerade nätverket för utvärdering av utveckling vid OECD-DAC ett dokument om metoder för utvärdering av budgetstöd som publicerades 2012⁴¹. Det är en gemensam utvärderingsram för utvärdering av budgetstöd och innehåller riktlinjer om hur man organiserar och utför sådana utvärderingar. I dokumentet erkänns att det i de flesta fall är svårt att kvantifiera budgetstödet bidrag som måste bedömas i kvalitativt avseende.

49

Kvalitativa bedömningar beaktas naturligtvis vid all utvärdering, men svårigheten att fastställa otvetydiga och logiska orsakskopplingar mellan observerade resultat och budgetstödprogrammet gör bevisen från utvärderingar mindre tillförlitliga. Denna inneboende begränsning nämns varken i utvärderingsrapporterna om budgetstöd⁴² eller i EuropeAids rapporter⁴³.

Rapporteringen innehåller få bevis på uppnådda resultat

50

EuropeAids möjligheter att bedöma och rapportera om uppnådda resultat minskas betydligt av att de mål och indikatorer som fastställts för operativa program inte är tillräckligt tydliga och av den vikt som läggs vid utvärdering och resultatnriktad övervakning under programmets genomförande.

51

Som revisionsrätten har nämnt i flera rapporter⁴⁴ ges begränsad information om det faktiska resultatet av biståndet i EU-delegationernas förvaltningsrapporter om externt bistånd (EAMR) och EuropeAids två centrala årsrapporter som tenderar att handla mer om de aktiviteter som genomförts än om politiska resultat.

52

Detta gäller även EuropeAids bidrag till kommissionens utvärderingsrapporter enligt artikel 318. I sin årsrapport för 2012⁴⁵ konstaterade revisionsrätten att det hade skett vissa förbättringar, men att dessa rapporter inte gav tillräckliga, relevanta och tillförlitliga bevis på vad EU-politiken har uppnått och därför inte fyllde det avsedda syftet vid förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet.

- 41 http://www.oecd.org/dac/evaluation/dcdndep/Methodological%20approach%20BS%20evaluations%20Sept%202012%20_with%20cover%20Thi.pdf
- 42 EuropeAid har förvaltat fyra utvärderingar av budgetstöd: Mali och Tunisien (2011), Tanzania och Sydafrika (2013).
- 43 De årliga verksamhetsrapporterna för 2011 och 2013 och årsrapporten för 2012.
- 44 Punkt 10.12 i revisionsrättens årsrapport om genomförandet av budgeten för budgetåret 2011 (EUT C 344, 12.11.2012), punkt 59 i särskild rapport nr 1/2011 och punkterna 78–80 i särskild rapport nr 13/2013 (<http://eca.europa.eu>).
- 45 Punkterna 10.21 och 10.22 i revisionsrättens årsrapport om genomförandet av budgeten för budgetåret 2012 (EUT C 331, 14.11.2013).

Iakttagelser

EuropeAids system för utvärdering och resultatriktad övervakning garanterar inte att de gjorda iakttagelserna utnyttjas maximalt

53

Revisionsrätten undersökte om EuropeAids system för utvärdering och resultatriktad övervakning garanterade att de gjorda iakttagelserna följdes upp på lämpligt sätt och spreds till alla tänkta användare.

Det saknas lämpliga mekanismer för uppföljning

Uppföljningen av iakttagelser från strategiska utvärderingar har brister

54

De åtgärder som ska vidtas efter en strategisk utvärdering beskrivs i ett dokument⁴⁶ som offentliggörs tillsammans med utvärderingsrapporten på EuropeAids webbplats. Detta är god praxis, men de flesta dokument som revisionsrätten granskade innehöll inte tillräckligt detaljerad information om de planerade åtgärderna, tidtabellen för dem och ansvarsfördelningen.

55

Utvärderingsenhetens uppföljning av åtgärdsplanen är begränsad till ett år efter det att utvärderingsrapporten offentliggjorts. Detta är ofta för kort tid för att genomföra handlingsplaner som inbegriper ändringar av sektorpolitik och av EU:s strategier för samarbete på landsnivå och regional nivå⁴⁷.

56

Vid OECD–DAC:s sakkunnigbedömning 2012⁴⁸ konstaterades också att utvärderingsenheten vid EuropeAid inte hade en klar bild över i vilken utsträckning de rekommendationer som gjordes på grundval av strategiska utvärderingar accepterades och användes för att förbättra ny politik och nya program. Vid en studie som utvärderingsenheten beställde 2014 om utnyttjandet av resultaten från strategiska utvärderingar konstaterades att de inte användes på ett ändamålsenligt sätt.

46 Den s.k. *fiche contradictoire*.

47 Exempelvis gavs den tematiska utvärderingen av Europeiska kommissionens stöd till respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter ut 2011, och många åtgärder skulle vara klara efter 2012. Detta gällde för merparten av de utvärderingar som var klara 2012 och 2013, vars rekommendationer till största delen ska genomföras under programperioden 2014–2020.

48 *European Union (2012), DAC Peer Review: Main Findings and Recommendations* (EU 2012, DAC:s sakkunnigbedömning, de viktigaste iakttagelserna och rekommendationerna) (http://www.oecd.org/dac/peer_reviews/europeanunion-2012dacpeerreviewmainfindingsandrecommendations.htm)

Det saknas dokumenterad uppföljning av iakttagelser från programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar

57

Iakttagelser från programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar diskuteras vanligen inom operativa enheter eller EU-delegationer, och programförvaltarna ansvarar för att se till att lämpliga åtgärder vidtas. Dokumenterade handlingsplaner utarbetas och övervakas inte systematiskt, som vid strategiska utvärderingar, vilket revisionsrätten såg vid de två EU-delegationer som besöktes. Enligt vår enkät brukar endast 44 % av EU-delegationerna utarbeta handlingsplaner. När det gäller resultatnriktade övervakningar beskrev de svarsblanketter som revisionsrätten granskade vilka åtgärder som skulle vidtas. Men svarsblanketter hade bara fyllts i för 60 % av de resultatnriktade övervakningar som gjordes mellan 2011 och 2013.

58

I över hälften av de fall som granskades⁴⁹ fann vi bevis för att några iakttagelser i programutvärderingarna och de resultatnriktade övervakningarna användes. Då det saknas ett lämpligt uppföljningssystem kan EuropeAid inte garantera att iakttagelser och rekommendationer från programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar används på ett ändamålsenligt sätt.

Iakttagelser från utvärderingar och resultatnriktade övervakningar sprids väl utom efter programutvärderingar

Iakttagelserna sprids väl efter strategiska utvärderingar och resultatnriktade övervakningar

59

Rapporterna om strategiska utvärderingar och resultatnriktade övervakningar är lätta att komma åt för alla enheter vid EuropeAid och EU:s delegationer. Rapporterna om strategiska utvärderingar är även tillgängliga för externa intressenter. De offentliggörs på EuropeAids och OECD:s webbplatser och skickas till Europaparlamentet, rådet och EU:s medlemsstater. Rapporterna och erfarenheterna sprids även på många andra sätt (t.ex. i samband med möten, workshoppar och seminarier) och anpassas till mottagarna (t.ex. kommissionens avdelningar, Europeiska utrikestjänsten, EU:s delegationer och institutioner, externa parter och expertnätverk).

60

EuropeAid sammanfattar resultaten och de viktigaste erfarenheterna från strategiska utvärderingar och de aggregerade uppgifterna från resultatnriktade övervakningar om prestationer i sina årliga verksamhetsrapporter⁵⁰ och årsrapporter⁵¹. EuropeAid bidrar även till utarbetandet av kommissionens utvärderingsrapport enligt artikel 318 där iakttagelser från strategiska utvärderingar sammanfattas⁵².

49 I sex av de tio programutvärderingar och tio av de åtta resultatnriktade övervakningar som vi granskade.

50 Se sidorna 117–119 och 150–162 och bilaga 9 i den årliga verksamhetsrapporten för 2013.

51 Se sidorna 166–173 i årsrapporten om genomförandet av EU:s utvecklings- och biståndspolitik för 2012.

52 Punkterna 22 och 23 i COM(2013) 461 final, 26.6.2013 *Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet med utvärdering av unionens finanser på grundval av de resultat som uppnåtts.*

Programutvärderingarna sprids inte tillräckligt

61

Programförvaltarna delar och diskuterar i allmänhet rapporterna om programutvärderingar med de direkt berörda intressenterna, dvs. främst de geografiska och tematiska enheterna vid EuropeAid och den partner som genomför programmet. Rapporterna delas sällan med stödmottagare eller andra givare.

62

Delegationerna ska varje halvår rapportera om vad man lärt från programutvärderingarna i sina förvaltningsrapporter om externt bistånd till EuropeAid. De förvaltningsrapporter som revisionsrätten granskade innehöll ingen eller endast lite information om detta. När det gäller de programutvärderingar som förvaltas av EuropeAids operativa enheter fanns det inget motsvarande rapporteringskrav förrän 2012. I EuropeAids årliga verksamhetsrapport för 2013⁵³ finns en sammanfattning av 15 programutvärderingar, men det anges inte vad detta motsvarar i förhållande till det totala antalet utvärderingar under 2013.

63

Som revisionsrätten tidigare har påpekat⁵⁴ kan inte rapporterna om programutvärderingar användas systematiskt eftersom det inte finns någon central databas där dessa utvärderingar kan lagras. Detta minskar betydligt EuropeAids möjligheter att analysera och sprida denna information internt och till externa intressenter och använda den som underlag för ansvarsutkrävande.

64

EuropeAid har angett att man har för avsikt att ta fram ett nytt it-verktyg för att förvalta, lagra och analysera resultatnriktade övervakningar och programutvärderingar, som ska fungera som en central lagringspunkt för alla rapporter och ge användarna möjlighet att göra avancerade sökningar och analyser. När revisionsrätten gjorde sin revision hade man ännu inte beslutat att utveckla den del av applikationen som gäller programutvärderingar, trots att tillgången till rapporter är särskilt viktig vid programutvärdering.

53 Bilaga 9: *Performance information included in evaluations* (information i utvärderingar om vad som har presterats) i den årliga verksamhetsrapporten för 2013.

54 Punkt 60 i särskild rapport nr 1/2011.

65

Vår slutsats är att EuropeAids system för utvärdering och resultatniriktad övervakning inte är tillräckligt tillförlitliga.

66

Generellt sett är funktionerna för utvärdering och resultatniriktad övervakning väl organiserade och kombinerar på ett lämpligt sätt centraliserat och decentraliserat ansvar i syfte att främja en utvärderingskultur och ge utvärderingen en framträdande roll i biståndsförvaltningsprocessen. Ledningens övergripande tillsyn över programutvärderingar är dock otillräcklig. Då det saknas lämplig förvaltningsinformation om vilka personalresurser och ekonomiska resurser som används för programutvärderingar kan EuropeAid inte garantera att resurserna är lämpliga och effektivt fördelade mellan de olika utvärderingsverksamheterna.

67

Systemen för utvärdering och resultatniriktad övervakning ger inte tillräckliga garantier för att iakttagelserna från utvärderingar och resultatniriktade övervakningar är relevanta och väl underbyggda. Utvärderingsplanerna, som bygger på kriterier som inte är tillräckligt tydliga, garanterar inte att de utvärderingar som är mest användbara för beslutsfattandet prioriteras. Bristen på övervakning gör vidare att EuropeAid inte kan identifiera och åtgärda orsakerna till frekventa avvikelser från planerna. Upphandlingsförfarandena gör att externa experter med nödvändiga färdigheter och kunskaper väljs ut. Förfaranden för kvalitetskontroll av resultatniriktade övervakningar och programutvärderingar tillämpas inte konsekvent vid EuropeAid.

68

Iakttagelserna från utvärderingar och resultatniriktade övervakningar utnyttjas inte maximalt. Det saknas lämpliga uppföljningsmekanismer som garanterar att iakttagelserna från utvärdering och resultatniriktad övervakning utnyttjas på lämpligt sätt. Iakttagelser från strategiska utvärderingar och resultatniriktade övervakningar sprids med hjälp av olika kommunikationsverktyg till många olika interna och externa intressenter. Svårigheten att få tillgång till programutvärderingar och bristen på sökverktyg hindrar emellertid ett verkligt kunskapsutbyte.

69

Systemen för utvärdering och resultatniriktad övervakning ger inte adekvat information om vilka resultat som uppnås eftersom målen och indikatorerna inte är tillräckligt väl definierade, andelen efterhandsutvärderingar och resultatniriktade övervakningar i efterhand är begränsad och metoden för utvärdering av budgetstöd har inbyggda begränsningar. Det gör att EuropeAid har begränsade möjligheter att redogöra för sin verksamhet och att dess rapportering ger få indikationer om vilka resultat som faktiskt uppnåtts.

70

Kommissionen och EuropeAid tog nyligen initiativ till att förbättra sin kapacitet att bedöma och rapportera om politiska resultat. Det var ännu för tidigt för att vi skulle kunna bedöma om initiativen på ett ändamålsenligt sätt åtgärdar de problem som diskuteras i denna rapport.

Rekommendation 1 **Använda resurserna för systemen för utvärdering och resultatnriktad övervakning effektivt**

EuropeAid bör se till att alltid ha lämplig förvaltningsinformation och regelbundet göra behovsbedömningar så att fördelningen av personalresurser och ekonomiska resurser mellan programutvärderingar och resultatnriktad övervakning bygger på korrekt information.

Rekommendation 2 **Prioritera programutvärderingar och övervaka utvärderingsverksamhet på lämpligt sätt**

För att garantera att de utvärderingar som görs återspeglar EuropeAids prioriteringar bör man

- definiera tydliga urvalskriterier för att rangordna programutvärderingar och dokumentera hur kriterierna tillämpas när utvärderingsplanerna fastställs, samtidigt som man ser till att de kompletterar de resultatnriktade övervakningarna,
- betydligt förbättra sitt system för att övervaka och rapportera om genomförandet av utvärderingsplaner, analysera orsakerna till förseningar och beskriva vilka åtgärder som har vidtagits för att åtgärda dem,
- förbättra EuropeAids övergripande tillsyn över programutvärderingsverksamheten.

Rekommendation 3 **Kvalitetskontrollera**

För att garantera kvaliteten på programutvärderingar och resultatnriktade övervakningar bör EuropeAid

- kräva att operativa enheter och delegationer tillämpar kraven på kvalitetskontroll och vid programutvärderingar använder en referensgrupp och dokumenterar de kvalitetskontroller som görs,
- regelbundet kontrollera att kontrollerna utförs.

Rekommendation 4 **Visa vilka resultat som uppnås**

För att förbättra utvärderingssystemets möjligheter att ge lämplig information om vilka resultat som uppnås bör EuropeAid

- striktare tillämpa de bestämmelser som anger att Smart-mål och kontrollerbara indikatorer ska användas,
- ändra övervakningssystemet så att det fortsätter att lämna uppgifter om programmen under minst tre år efter det att de avslutats,
- betydligt öka andelen efterhandsutvärderingar av program.

Rekommendation 5 **Följa upp och sprida** **iakttagelser från** **utvärderingar och** **resultatinriktade** **övervakningar**

För att se till att iakttagelser från utvärderingar och resultatinriktade övervakningar används maximalt bör EuropeAid

- förlänga uppföljningsperioden för strategiska utvärderingar,
- ta fram en central databas för programutvärderingar, med sökfunktioner som möjliggör analys, för att lagra utvärderingsrapporter, handlingsplaner och uppföljningar av dem.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning III, med ledamoten Karel PINXTEN som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 21 oktober 2014.

För revisionsrätten

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
Ordförande

Betygssystemet vid resultatnriktad övervakning

Vid resultatnriktad övervakning bedöms hur programmet presterat i förhållande till fem utvärderingskriterier (relevans, kostnadseffektivitet, måluppfyllelse, troliga effekter och potentiell hållbarhet) enligt följande betygssystem:

Betyg	Sifferbetyg	Kvalitativt omdöme	Förklaring till betyget
A	4	Mycket bra	Situationen bedöms vara mycket tillfredsställande, till största delen över genomsnittet och skulle kunna vara en referens i fråga om god praxis. Rekommendationerna handlar om nödvändigheten av att överföra denna goda praxis till andra insatser.
B	3	Bra	Situationen bedöms vara tillfredsställande men den kan förbättras. Rekommendationerna är användbara men inte avgörande för insatsen.
C	2	Har problem	Det finns aspekter som måste åtgärdas; annars kan insatsens samlade prestation påverkas negativt. De nödvändiga förbättringarna kräver dock inga större ändringar av strategin för insatsen.
D	1	Har allvarliga brister	Det finns brister som är så allvarliga att de kan leda till att insatsen misslyckas om de inte åtgärdas. Det krävs stora justeringar och strategin måste ändras.

Därefter klassificeras varje program efter hur många A, B, C och D det har fått. Det finns fyra kategorier – "I" anger att programmet presterar mycket bra, "II" anger att programmet presterar bra, "III" anger att det finns problem med vad programmet presterar och "IV" anger att ett program inte presterar eller att det har stora problem.

EuropeAid beräknar därefter den procentuella andelen program i varje kategori för de program som har genomgått resultatnriktad övervakning. Det görs för programportföljen som helhet, per region och per sektor inom en region och ligger till grund för rapporteringen av hur programportföljen har presterat.

Förteckning över granskade programdokument

Tematiska program

- Programmet för miljö och hållbar förvaltning av naturresurser: strategidokument och flerårigt vägledande program 2011–2013.
- Programmet för tryggad livsmedelsförsörjning: strategidokument och flerårigt vägledande program 2011–2013.
- Investera i människor: halvtidsutvärdering av strategidokumentet för det tematiska programmet 2007–2013 och det fleråriga vägledande programmet 2011–2013.

Regionala program

- Centralasien: regionalt strategidokument 2007–2013.
- Latinamerika: regionalt vägledande program 2007–2013.
- Asien: flerårigt vägledande program 2007–2010.
- Samarbete mellan AVS-staterna tionde EUF, flerårigt vägledande program 2008–2013.

Landsprogram

- Landstrategidokument Laos 2007–2013.
- Landstrategidokument Bangladesh 2007–2013.
- Landstrategidokument Indien 2007–2013.
- Landstrategidokument/nationellt vägledande program Benin 2008–2013.
- Landstrategidokument/nationellt vägledande program Tchad 2008–2013.
- Landstrategidokument/nationellt vägledande program Zambia 2008–2013.
- Landstrategidokument/nationellt vägledande program Uruguay 2007–2013.
- Landstrategidokument/nationellt vägledande program Bolivia 2007–2013.

Förteckning över granskade finansieringsöverenskommelser

(euro)

Land	Beslut nr	Namn	EU:s bidrag
Africa			
Madagaskar	FED/2012/023-503 (EC)	Förbättra livsmedelssäkerheten och höja inkomsterna från jordbruk (Asara)	40 000 000
Uganda	FED/2013/023-513 (EC)	Utvecklingsfond för små och medelstora jordbruksindustrier – ett offentlig-privat partnerskap	15 000 000
Etiopien	FED/2011/023-531 (CA)	Stöd till lednings- och kapacitetsuppbyggnad för ökning av förnybar energi i landsbygdsområden och stadsnära områden i Etiopien – CFP 129364 Prop 353	1 176 000
Somalia	FED/2012/023-536 (EC)	Stöd till demokratisering	14 000 000
Papua Nya Guinea	FED/2012/023-538 (EC)	Stödprogram för icke-statliga aktörer i Papua Nya Guinea	4 538 000
Nigeria	FED/2013/023-551 (EC)	<i>Energising Access to Sustainable Energy in Nigeria</i> (EASE) (öka tillgången till hållbar energi i Nigeria)	27 000 000
Kenya	FED/2012/023-566 (EC)	<i>Standards for Market Access Programme</i> (SMAP) (normer för programmet för marknadstillträde)	12 100 000
Liberia	FED/2012/023-568 (EC)	Stöd till förenklade handelsprocedurer på tullområdet	3 000 000
		8 finansieringsöverenskommelser TOTALT	116 814 000
Latinamerika			
Honduras	DCI-ALA/2013/023-720 (EC)	Främjande av ett opartiskt rättsystem öppet för alla i Honduras (EuroJusticia)	27 500 000
Costa Rica	DCI-ALA/2010/021-501 (EC)	Heltäckande strategi för att minska avhoppet från den offentliga sekundärutbildningen	8 500 000
Dominikanska republiken	BAN/2012/024-100 (EC)	Kompletterande åtgärder för banasektorn (BAM) Dominikanska republiken	16 340 000
Uruguay	DCI-ALA/2011/022-498 (EC)	Stöd till reformen av rätts- och kriminalvårdssystemen i Uruguay för att förbättra levnadsförhållandena för interner och underlätta deras återintegrering socialt och på arbetsmarknaden.	5 000 000
		4 finansieringsöverenskommelser TOTALT	57 340 000
Grannskap			
Egypten	ENPI/2012/024-080 (EC)	Investeringsprojekt för akuta sysselsättningåtgärder	70 000 000
Marocko	ENPI/2012/024-196 (EC)	Stödprogram för det nationella initiativet för mänsklig utveckling (INDH) – fas II	25 000 000
Tunisien	ENPI/2011/022-772 (EC)	Program för modernisering av tjänster	20 000 000
Västbanken och Gaza	ENPI/2010/022-476 (EC)	Pegase: utveckling av den privata sektorn	11 000 000
		4 finansieringsöverenskommelser TOTALT	126 000 000
Asien och Stillahavsområdet			
Afghanistan	DCI-ASIE/2013/024-844 (EG)	Stöd till trovärdiga och öppna val	15 000 000
Tonga	FED/2013/024-766 (EG)	Anslaget för tekniskt samarbete, god samhällsstyrning och icke-statliga aktörer – program II	472 000
Vietnam	DCI-ASIE/2013/024-370 (EG)	EU-HSPSP 2 – EU:s stödprogram för hälsovårdssektorn fas 2: För lika tillträde till kvalitetssjukvård i Vietnam	114 000 000
Bangladesh	DCI-ASIE/2012/022-446 (EC)	Fattigdomsminskning genom inkluderande och hållbara marknader (Prism)	30 000 000
		4 finansieringsöverenskommelser TOTALT	159 472 000
		20 finansieringsöverenskommelser TOTALT	459 626 000

Förteckning över granskade utvärderingar

(euro)

År ¹	Programutvärdering eller strategisk utvärdering	Typ av utvärdering	Program/tema/land som utvärderats	Finansieringsinstrument	EU:s bidrag	Kostnad för utvärdering
2012	Strategisk utvärdering	Landsutvärdering	Europeiska unionens samarbete med Nepal – utvärdering på landsnivå (av perioden 2002–2010)	Främst geografiskt och tematiskt finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete och EIDMR	58 000 000	201 711
2011	Strategisk utvärdering	Tematisk utvärdering	Europeiska kommissionens stöd till utbildningssektorn (perioden 2000–2007)	Geografiskt och tematiskt finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete, EUF och EGPI	1 900 000 000	457 265
2012	Programutvärdering	Slututvärdering	Livsmedelsmekanismen – AU-lbar-projekt (Leisom och Vacnada)	Livsmedelsmekanismen	2 507 860	131 870
2013	Programutvärdering, men liknar strategisk utvärdering	Slututvärdering	Slututvärdering av hela livsmedelsmekanismen (2009–2012)	Livsmedelsmekanismen	1 000 000 000	399 720
2013	Programutvärdering, men liknar strategisk utvärdering	Slututvärdering	Treårigt åtgärdsprogram för den fredsbevarande resursen för Afrika för perioden 2011–2013	Främst EUF	549 345 726	478 022
2012	Programutvärdering	Halvtidsutvärdering	Programmet <i>Invest in MED</i>	EGPI syd	9 000 000	119 778
2013	Programutvärdering	Efterhandsutvärdering	Programmet <i>Euromed Migration II</i>	EGPI syd	4 994 000	148 580
2011	Programutvärdering	Slututvärdering	Stöd till periodiskt underhåll av vägnätet	EUF	36 709 425	72 848
2012	Programutvärdering	Slututvärdering	Stödprogram för decentralisering i Benin	EUF	13 785 026	47 120
2010	Programutvärdering	Slututvärdering	Erasmus Mundus, externt samarbete med Indien	Geografiskt och tematiskt finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete	28 600 000	147 745
2014	Programutvärdering	Slututvärdering	EG-stöd till statliga partnerskapsprogram till staterna Chhattisgarh och Rajasthan (budgetstöd) ²	Geografiskt finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete	158 590 819	1 934 700
2011	Programutvärdering	Slututvärdering	20 projekt valdes ut av 100 EU-finansierade miljöprojekt i Indien	Geografiskt finansieringsinstrument för utvecklingssamarbete	340 000 000	118 008

1 Det år då utvärderingen presenterades.

2 Kontraktet gäller mer än en utvärdering.

Förteckning över granskade resultatnriktade övervakningar

(euro)

Programmets namn	Land/region/sektor	EU:s bidrag	Rapportering	Datum för rapporten
Livsmedelsmekanismen – AU-lbar-projekt (Leisom och Vacnada)	Kampen mot hungersnöd	2 507 860	Löpande	juni 2011
Livsmedelsmekanismen	Kampen mot hungersnöd	1 000 000 000	Löpande	maj 2011
Kapacitetsuppbyggnad i offentlig administration Libyen	Libyen	4 500 000	Löpande	oktober 2013
Projektet <i>Euromed Migration II</i>	Grannskap syd	4 994 000	Löpande	oktober 2010
Stöd till periodiskt underhåll av vägnätet	Benin	36 709 425	Löpande	november 2008
Stödprogram för decentralisering i Benin	Benin	13 785 026	Löpande	februari 2012
Programmet civilsamhället och kultur	Benin	14 400 000	Löpande	maj 2013
Hållbar textil för hållbar utveckling	Indien	1 672 945	Löpande	juli 2012
<i>European Business and Technology Centre</i> i Indien (EBTC)	Indien	6 586 578	Löpande	juli 2012

Förteckning över de delegationer som besvarade enkäten

Land/Delegation	
Afrika, Västindien och Stillahavsområdet	Latinamerika
Angola	Bolivia
Botswana	Chile
Burkina Faso	El Salvador
Burundi	Honduras
Kap Verde	Nicaragua
Republiken Kongo (Brazzaville)	Paraguay
Djibouti	Uruguay
Etiopien	Grannskap
Madagaskar	Algeriet
Nigeria	Armenien
Rwanda	Azerbajdzjan
Togo	Vitryssland
Dominikanska republiken	Georgien
Guyana	Israel
Solomonöarna (del. Papua Nya Guinea)	Jordanien
Asien	Libanon
Bangladesh	Marocko
Kambodja	Tunisien
Indien	Ukraina
Laos och Thailand	
Nepal	
Pakistan	
Philippinerna	
Vietnam	

Sammanfattning

II

Kommissionen anser att systemen för strategiska utvärderingar i stort sett är tillförlitliga, även om de kan förbättras. Det finns system för programutvärderingar och resultatriktad övervakning, men inom vissa områden fungerar de inte tillfredsställande.

III

Det finns system för tillsyn över programutvärderingar, och åtgärder pågår för att effektivisera dem.

Kommissionen anser att de ekonomiska resurserna för strategiska utvärderingar och resultatriktad övervakning förvaltas väl och att det går att göra förbättringar i fråga om programutvärderingar.

Användningen av personalresurser för utvärdering och resultatriktad övervakning bör ses mot bakgrund av den övergripande användningen av personalresurser för det externa bistånd som förvaltas av EuropeAid.

IV

lakttagelserna i kommissionens utvärdering bygger på den internationellt erkända metod som OECD har beslutat om. Utvärderingsplanerna för EuropeAid utformas för att uppfylla målen för inlärning och ansvarsskyldighet, genomförs enligt gemensamma utvärderingsprinciper och övervakas med regelbundna interna rapporter.

De anställda kommer att få vägledning i att utforma planer för programutvärderingar och övervakning, för att se till att de kompletterar varandra. Från och med januari 2015 kommer bättre hänsyn att tas till huruvida det planeras en utvärdering när de projekt som ska omfattas av resultatriktad övervakning väljs ut.

Det finns redan ett system för att övervaka genomförandet av programutvärderingsplaner i förvaltningsrapporten om externt bistånd och framstegen med strategiska utvärderingar rapporteras till kommissionärerna.

Övervakningssystemet för programutvärderingar kommer att förbättras och mer tonvikt kommer att läggas vid kvalitetskontrollfrågor för programutvärderingarna. Projektledare kommer även att erbjudas bättre vägledning och stöd genom det informationshanteringssystem för programutvärderingar som håller på att utvecklas.

När det gäller resultatriktad utvärdering har kommissionen inlett reformer som bör förbättra systemets kvalitet avsevärt, framför allt för extern kvalitetskontroll.

V

Det finns redan mekanismer för uppföljning och spridning av resultat. När det gäller resultatriktad övervakning håller den nuvarande mekanismen på att förbättras. Uppföljningen av strategiska utvärderingar har formaliserats och offentliggjorts.

När det gäller programutvärderingar är kommissionen medveten om att det går att göra förbättringar i fråga om uppföljning, tillsyn och övervakning, funktioner som ska omfattas av det informationshanteringssystem som är under uppbyggnad, och dessutom i fråga om att ge ändamålsenlig tillgång till programutvärderingar och åstadkomma en bättre spridning av resultaten.

VI

Smart-målen och de kontrollerbara indikatorerna har definierats i fleråriga planerings- och projektdokument.

Valet av huruvida man ska göra en efterhandsutvärdering är kopplat till kriterier för effektivitet och relevans. Antalet enskilda efterhandsutvärderingar i sig är inte relevant.

Kommissionen tog bort den resultatnriktade övervakningen i efterhand i det reviderade systemet för resultatnriktad övervakning eftersom det inte är ett övervakningsverktyg och dessutom inte anses vara ett lämpligt verktyg för konsekvensbedömning.

Kommissionen anser att det inte finns några inboende begränsningar i utvärderingsmetoden för budgetstöd.

Inledning

03

Den senaste (fjärde) rapporten enligt artikel 318 antogs den 26 juni 2014. Den utgår från erfarenheterna av de föregående rapporterna och tar hänsyn till rekommendationerna från revisionsrätten och Europaparlamentet, däribland dem som utfärdades i Europaparlamentets resolution av den 26 februari 2014.

09

EuropeAids viktigaste system för att övervaka programgenomförandet på plats är den interna övervakning som utförs av kommissionens egna tjänsteavdelningar och av EU:s delegationer i enlighet med 2007 års riktlinjer för intern övervakning och 2012 års riktlinjer för budgetstöd. Den resultatnriktade övervakningen har alltså varit ett ytterligare system för övervakning av programmets resultat som har genomförts av externa konsulter för program som har genomförts inom ramen för projektet.

Iakttagelser

Användningen av personalresurser för utvärdering och resultatnriktad övervakning bör ses mot bakgrund av den övergripande användningen av personalresurser för det externa bistånd som förvaltas av EuropeAid.

17

Delegationerna och de operativa enheterna rapporterar redan till EuropeAids ledning genom den årliga utvärderingsplanen i den årliga förvaltningsplanen och rapporterar systematiskt till huvudkontoret om genomförandet av sina utvärderingsplaner i förvaltningsrapporterna om externt bistånd.

Instruktioner och vägledning för utformning och genomförande av kommande övervakning- och utvärderingsplaner samt för uppföljning av slutsatser och rekommendationer från utvärderingarna håller på att utarbetas för personalen. Ett informationshanteringssystem är dessutom under utveckling och kommer att göra det lättare att förvalta och övervaka programutvärderingarna. Det nätverk för utvärderingskorrespondenter inom delegationer och operativa enheter som inrättades 2013 kommer att ge ytterligare återkoppling.

Användningen av personalresurser för utvärdering och resultatnriktad övervakning bör ses mot bakgrund av den övergripande användningen av personalresurser för det externa bistånd som förvaltas av EuropeAid.

19

Det informationshanteringssystem som håller på att byggas upp kommer att ge mer exakt information om antalet programutvärderingar och vad de kostar.

20

Övervakning, rapportering, halvtidsutvärdering och projektledning mer generellt är så nära sammankopplade att det bara går att göra en uppskattning av hur resurserna delats upp emellan. Detta gäller i ännu högre grad för den nya resultatnriktade övervakningen, som ska vara ett verktyg för att underlätta den övergripande övervakningen av program.

21

Användningen av personalresurser för utvärdering och resultatnriktad övervakning bör ses mot bakgrund av den övergripande användningen av personalresurser för det externa bistånd som förvaltas av EuropeAid.

22

Att undvika resultatnriktad övervakning när en utvärdering ska genomföras var en princip redan innan den nuvarande reformen av övervaknings- och utvärderingssystemen inleddes (vilket revisionsrätten också nämner). Reformen innebär också

att det ska införas kriterier för urval och planering av programutvärderingar. Vidare ska det införas ett nytt krav på att delegationer och operativa enheter ska utarbeta en årlig övervaknings- och utvärderingsplan för att se till att den resultatnriktade övervakningen och halvtidsutvärderingarna kompletterar varandra.

Kommissionen anser att EuropeAids system för utvärdering och resultatnriktad övervakning leder till relevanta och robusta iakttagelser, även om det behövs förbättringar.

26

Instruktioner och vägledning för personalen om urvalskriterierna för programutvärderingar och planeringen av utvärderingar när övervaknings- och utvärderingsplanerna utformas kommer att ingå i de övergripande instruktionerna och vägledningen för reformerna av övervakning, rapportering och utvärdering. Denna vägledning ska utfärdas före utgången av 2014. Urvalskriterierna ska återglasas i finansieringsöverenskommelserna.

26 a)

Halvtidsutvärderingar blir obligatoriska från fall till fall i utarbetandefasen med hänsyn till det specifika programmet.

26 b)

Efterhandsutvärderingar blir obligatoriska från fall till fall i utarbetandefasen med hänsyn till det specifika programmet.

Utvärderingarna levereras enligt plan i de flesta fall.

27

Systemen finns, men kommissionen är medveten om att de behöver förbättras.

28

Färre strategiska utvärderingar slutfördes än planerat, inte bara på grund av personalbrist utan även på grund av det politiska läget i olika länder, utvärderingarnas ökande komplexitet (särskilt utvärderingar som genomförs tillsammans med partner och andra givare) och även på grund av ändringar i avtalen för dessa utvärderingar.

29

Kommissionen påminner om att genomförandegraden är mer än 80 %, vilket är riktmärket för EuropeAid (nyckelutförandeindikator 19, förvaltningsrapport om externt bistånd).

Förvaltningsrapporten om externt bistånd måste innehålla bättre dokumentation av den bristande efterlevnad av planeringen av programutvärderingar som ska fastställas av delegationerna och de operativa tjänsterna vid huvudkontoret i de kommande övervaknings- och utvärderingsplanerna.

31

Det främsta målet för det reviderade nya systemet för resultatnriktad övervakning som antogs i maj 2014 inom ramen för en bredare reform av övervakning och rapportering är att förbättra delegationernas och de operativa enheternas interna övervakning och rapportering av prestanda och resultat och minska det alltför stora beroendet av extern resultatnriktad övervakning, i linje med revisionsrättens särskilda rapport nr 1/2011 om delegering. Huvudmålet för det nya systemet för resultatnriktad övervakning är att stödja intern övervakning och rapportering. Urvalsmetoden återspeglar dessa prioriteringar:

- När det gäller intern övervakning är urvalsmetoden för resultatnriktad övervakning främst inriktad på de projekt och program för vilka delegationer och operativa enheter har flaggat att 1) de har problem, 2) det saknas sektorsexpertis, och 3) de inte har gått att besöka.
- När det gäller resultatrapportering ska systemet ge stöd för rapportering av resultat i slutet av projekt för alla projekt och program med en budget på mer än 750 000 euro ett visst år. Det ska också hjälpa delegationer och operativa enheter att rapportera om resultaten, även de sammanställda resultaten på grundval av kommissionens kommande utvecklings- och samarbetsresultatram för EU.

Därför anser kommissionen att det nya systemet kommer att öka nyttan med resultatnriktad övervakning i enlighet med dess huvudmål, eftersom det införs ett riskbaserat urval för pågående program och man upphör att använda resultatnriktad övervakning som indikator för den övergripande prestandamätningen av portföljen. Resultatnriktad övervakning är inte utformad för att mäta

den övergripande prestandan i kommissionens biståndsportfölj, men förstärkningen av den interna övervakningen och rapporteringen och den planerade rapporteringen av sammanställda resultat på grundval av kommissionens kommande utvecklings- och samarbetsresultatram för EU kommer att ingå bland de verktyg som bör ge kommissionen möjlighet att mäta den övergripande prestandan i sin portfölj bättre.

33

Enligt de nya avtal för resultatriktad övervakning som ska undertecknas 2014 ska alla granskningar och andra stöduppdrag genomföras av erfarna experter som dessutom bör vara sektorsexpert. Ett betydande antal granskningar bör dessutom verkligen utföras som heltidsuppdrag av framstående experter, medan experter kommer att anlitas på ad hoc-basis för övriga granskningar.

36

I sin nyaste utvärderingspolicy framhöll Europe-Aid hur viktigt det är att följa den befintliga vägledningen om hur referensgrupper bör bildas. (De befintliga riktlinjerna finns på följande adresser: http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/guidelines/gba_det_en.htm#01_03 och http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation/methodology/examples/131011-tor-project-evaluations-guidance_en.pdf),

37

Syftet med det nätverk av utvärderingskorrespondenter som inrättades 2013 är att kraftigt förstärka utvärderingsfunktionen i hela systemet, även i delegationerna.

Större tonvikt kommer att läggas vid kvalitetskontrollfrågor för programutvärderingarna.

38

Flera av de åtgärder som ska vidtas enligt det reviderade systemet för resultatriktad övervakning bör avhjälpa de nuvarande bristerna: Förbättrad kvalitet i resultatriktad övervakning, förbättrade villkor för lämplig intern kvalitetskontroll av utförare av resultatriktad övervakning, införande av extern kvalitetssäkring, den vikt som ska läggas vid utformningen av uppföljningen och förbättrad övergripande övervakning av genomförandet av det reviderade systemet för resultatriktad övervakning. Kodningen av den planerade uppföljningen i den nya informationshanteringsmodulen för resultatriktad övervakning är en annan åtgärd som också bör bidra till detta.

Kommissionen anser att systemen för utvärdering och resultatriktad övervakning ger ändamålsenlig information om uppnådda resultat, även om det behövs förbättringar.

För den nya programperioden 2014–2020 har kommissionen ökat sina ansträngningar för att använda Smart-mål och kontrollerbara indikatorer. De nya programdokumenten har setts över för detta ändamål och arbetet har inletts med att genomföra detta på projektnivå.

40

Mål och indikatorer för regionala och globala tematiska program måste vara generella för att täcka in en rad olika situationer. (Se svaret på ruta 1.)

Ruta 1

Investera i människor är ett globalt tematiskt program som omfattar alla utvecklingsländer. Detta innebär att målen i många fall ligger på ganska hög nivå, just för att täcka många olika situationer.

Det mål som nämns för programdokumentet för Bolivia 2007–2013 motsvarar mer ett övergripande (eller generellt) mål än en uppsättning särskilda mål.

41

I program som omfattar flera länder och regioner visar målen för programmen de viktigaste prioriteringarna. De särskilda målen för varje delprogram är mer exakta och indikatorerna bör vara mätbara.

Ruta 2

Kommissionen vill framhålla att dessa exempel gäller generella mål.

I fråga om programmet EuroMed Migration återger revisionsrätten endast en del av målen. Målen i sin helhet finns på följande adress: http://www.enpi-info.eu/mainmed.php?id_type=10&id=9

42

Syftet med den undersökning som revisionsrätten hänvisar till var att granska utvärderingarna av de rättsliga instrumenten för den senaste programperioden (2007–2013). Undersökningens iakttagelser har beaktats i arbetet med instrumenten för den fleråriga budgetramen 2014–2020.

Strategiska utvärderingar är inriktade på den kedja av resultat som har uppnåtts och inte på genomförandet av programmen.

Kommissionens gemensamma svar på punkterna 43–45

Beslutet att göra en efterhandsutvärdering av ett program är en fråga om effektivitet och relevans. Beslutet bör inte fattas isolerat utan i relation till den ekonomiska vikten och strategiska betydelsen av de program som ska utvärderas.

46

I det reviderade systemet för resultat-inriktad övervakning har kommissionen slutat med den resultat-inriktade övervakningen i efterhand eftersom den inte är ett övervakningsverktyg och inte anses vara ett lämpligt verktyg för konsekvensbedömning.

47

Europeiska investeringsbankens (EIB) metod, som revisionsrätten hänvisar till, är specifik och måste ses mot bakgrund av förutsättningarna för den lånebaserade verksamhet som EIB bedriver. Den går inte att jämföra med en biståndsgivare som EU för den bidragsbaserade finansieringen av programmen.

Den pågående utformningen av EU:s utvecklings- och samarbetsresultatram som kommissionen har för avsikt att använda för en första rapport 2015 bygger inte på en sådan metod.

Metoden för utvärdering av budgetstöd har gett bevisat goda resultat och har erkänts på internationell nivå.

48

Det dokument över metoden för utvärdering av budgetstöd som har utvecklats under överinseende av biståndskommittén inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD-DAC) innehåller en robust metod som tar hänsyn till komplexiteten i utvärderingarna av budgetstöd.

49

Det internationella utvärderingssamfundet har erkänt att metoden är robust och den har offentliggjorts på OECD:s webbplats.

Därför ser kommissionen inga skäl att nämna eventuella begränsningar i sin metod. Hittills har det genomförts sju utvärderingar av budgetstöd där det har gått att bedöma budgetstödet resultat och utfärda rekommendationer om förbättringar.

Utvärderingar är ett verktyg för att bedöma hela kedjan av resultat, men när det gäller produktion och direkta resultat ger den interna övervakningen primär information och används för att se till att resultat rapporteras för hela portföljen.

50

Kommissionen anser att resultat-inriktad övervakning inte är ett lämpligt verktyg för att ge information om hållbarhet och genomslag samt att efterhandsutvärderingar endast bör beslutas från fall till fall.

52

I arbetet med den senaste (fjärde) utgåvan av utvärderingsrapporten enligt artikel 318, som antogs den 26 juni 2014, har kommissionen tagit hänsyn till revisionsrättens synpunkter i dess årsrapport 2012.

Kommissionen hänvisar också till sina svar på revisionsrättens iakttagelser enligt artikel 10 i Europeiska revisionsrättens årsrapport för 2012 där den redogör för sin ståndpunkt i fråga om resultatinformation i den tredje och kommande utgåvor av utvärderingsrapporten enligt artikel 318.

Uppföljningsmekanismer finns men de kan förbättras.

54

Eftersom strategiska utvärderingar är så komplexa är det svårt att göra klart angivna åtaganden som är knutna till rekommendationerna på hög nivå. Under 2013 gjorde utvärderingsenheten en studie av hur resultaten från strategiska utvärderingar utnyttjas. Systemet för ledningens svar håller på att ses över. I vilket fall som helst ligger ansvaret tydligt hos de geografiska eller tematiska tjänster som ansvarar för att genomföra programmen eller strategierna.

55

Översynen av systemet för ledningens svar kommer inte bara att ta hänsyn till uppföljningsperiodens längd utan även till andra frågor, som förmedling av utvärderingsresultat och ledningens delaktighet.

56

Utvärderingsenheten vet mycket väl vilken rekommendation som har godtagits. De ifyllda s.k. *fiches contradictoires* visar tydligt om en viss rekommendation har godtagits, godtagits delvis eller inte godtagits. Kommissionen har antagit en handlingsplan för att förbättra utnyttjandet av de strategiska utvärderingsresultaten på grundval av den studie som revisionsrätten hänvisar till.

Kommissionen kommer att vidta ytterligare åtgärder för att förbättra dokumentationen av uppföljningen för programutvärderingar och resultatinriktad övervakning.

57

Uppföljning av programutvärderingar ingår i den del som gäller gjorda lärdomar i nya projektförslag (identifierings- och utarbetningsskedena i nya projekt) när detta anses vara relevant.

I den vägledning som åtföljde den uppdaterade mallen för kravspecifikationer för programutvärderingar som gavs ut 2013 framhölls behovet av att dokumentera ledningens åtgärder. När det gäller resultatinriktad övervakning ska det reviderade systemet omfatta lämpliga åtgärder för att se till att det utarbetas en lämplig plan för uppföljning av en resultatinriktad övervakning och åtföljande övervakning av den uppföljningen.

När det gäller programutvärderingar kommer denna punkt att beaktas i den kommande instruktionsvägledningen och i det informationshanteringssystem som håller på att utvecklas.

58

När det gäller resultatinriktad övervakning ska det reviderade systemet, i enlighet med vad som anges i svaret till punkt 59, omfatta lämpliga åtgärder för att se till att det utarbetas en lämplig plan för uppföljning av en resultatinriktad övervakning och åtföljande övervakning av den uppföljningen.

Kommissionen håller på att utveckla ett informationshanteringssystem som är nödvändigt för att förbättra spridningen av programutvärderingar.

60

Sammanställningen av resultatuppgifter från resultatinriktad övervakning i den form som gjordes i den årliga verksamhetsrapporten och årsrapporten kommer att upphöra.

Kommissionen håller på att utveckla ett informationshanteringssystem som är nödvändigt för att förbättra spridningen.

61

Spridningen av programutvärderingar kommer att förbättras.

- För det första ska tillgången till utvärderingarna förbättras genom att det inrättas ett informationshanteringssystem.
- För det andra kommer de tematiska enheternas analys av utvärderingarna att förbättras med hjälp av informationshanteringssystemet.
- Slutligen ska kontakterna mellan delegationer och intressenter i landet förbättras.

Här kan nätverket för utvärderingskorrespondenter spela en viktig roll.

62

Informationshanteringssystemet som ska innehålla databasen för programutvärderingar ska också innehålla information om gjorda lärdomar.

63

Kommissionen håller på att utveckla ett informationshanteringssystem som är nödvändigt för att förbättra spridningen.

64

It-verktyget för såväl resultatriktad övervakning och programutvärderingar höll redan på att utvecklas när granskningen gjordes.

Utvecklingen försenades under 2014 till följd av den övergripande revideringen av riktningen för EuropeAids nya operativa informationshanteringssystem som ska utvecklas. Detta innebär dock inte att behovet av att utveckla ett sådant system ifrågasätts.

Slutsatser och rekommendationer

65

Kommissionen anser att systemen för strategiska utvärderingar i stort sett är tillförlitliga, även om de kan förbättras. Det finns system för programutvärderingar och resultatriktad övervakning, men inom vissa områden fungerar de inte tillfredsställande.

66

Det finns system för tillsyn över och användning av programutvärderingar. Åtgärder pågår för att effektivisera dem.

Kommissionen anser att de ekonomiska resurserna för strategiska utvärderingar och resultatriktad övervakning förvaltas väl och att det går att göra förbättringar i fråga om programutvärderingar.

Användningen av personalresurser för utvärdering och resultatriktad övervakning bör ses mot bakgrund av den övergripande användningen av personalresurser för det externa bistånd som förvaltas av EuropeAid.

67

lakttagelserna i kommissionens utvärdering bygger på den internationellt erkända metod som OECD har beslutat om. De anställda kommer att få vägledning i att utforma planer för programutvärderingar och övervakning, för att se till att de kompletterar varandra.

Det finns redan ett system för att övervaka genomförandet av programutvärderingsplaner i förvaltningsrapporten om externt bistånd och framstegen med strategiska utvärderingar rapporteras till kommissionärerna.

När det gäller resultatriktad övervakning har kommissionen inlett reformer som bör förbättra systemets kvalitet avsevärt, framför allt för extern kvalitetskontroll.

68

Det finns redan mekanismer för uppföljning och spridning. När det gäller resultatnriktad övervakning håller den nuvarande mekanismen på att förbättras. Uppföljningen av strategiska utvärderingar har formaliserats och offentliggjorts.

När det gäller programutvärderingar är kommissionen medveten om att det går att göra förbättringar i fråga om uppföljning, tillsyn och övervakning, funktioner som ska omfattas av det informationshanteringssystem som är under uppbyggnad, och dessutom i fråga om att ge ändamålsenlig tillgång till programutvärderingar och åstadkomma en bättre spridning.

69

Smart-målen och de kontrollerbara indikatorerna har definierats i fleråriga planerings- och projektdokument.

Valet huruvida man ska göra en efterhandsutvärdering är kopplat till kriterier för effektivitet och relevans. Antalet enskilda efterhandsutvärderingar i sig är inte relevant.

Kommissionen slutade med den resultatnriktade övervakningen i efterhand i det reviderade systemet för resultatnriktad övervakning eftersom det inte är ett övervakningsverktyg och dessutom inte anses vara ett lämpligt verktyg för konsekvensbedömning.

Kommissionen anser att det inte finns några inneslående begränsningar i utvärderingsmetoden för budgetstöd.

70

Den reviderade reformen av resultatnriktad övervakning som EuropeAid antog i maj 2014 syftar inte bara till att förtydliga skillnaderna mellan resultatnriktad övervakning och utvärdering utan också till att effektivisera systemet. Den kommer att börja användas i de detaljerade instruktioner som ska skickas ut till personalen vid utgången av 2014. Efter offentliggörandet av utvärderingspolicydokumentet *Evaluation matters*, som återspeglar en omfattande samråds- och diskussionsprocess mellan oktober 2013 och mars 2014, kommer vägledningen för personalen om principer, ansvarsområden och förfaranden för utvärderingar att uppdateras och förbättras.

Rekommendation 1

Kommissionen godtar rekommendationen.

Användningen av personalresurser för utvärdering och resultatnriktad övervakning bör ses mot bakgrund av den övergripande användningen av personalresurser för det externa bistånd som förvaltas av EuropeAid.

Rekommendation 2

— Kommissionen godtar denna rekommendation. De anställda ska få vägledning i att utforma planer för programutvärderingar och övervakning, för att se till att de kompletterar varandra. Från och med januari 2015 kommer bättre hänsyn att tas till huruvida det planeras en utvärdering när de projekt som ska omfattas av en resultatnriktad övervakning väljs ut.

— Kommissionen godtar denna rekommendation. När det gäller programutvärderingsplaner ska detta göras med utgångspunkt i förvaltningsrapporten om externt bistånd.

— Kommissionen godtar denna rekommendation.

Rekommendation 3

— Kommissionen godtar denna rekommendation. Större tonvikt kommer att läggas vid kvalitetskontrollfrågor för programutvärderingarna. Projektledare kommer även att erbjudas bättre vägledning och stöd genom det informationshanteringssystem för programutvärderingar som håller på att utvecklas.

— Kommissionen godtar denna rekommendation. Systemet för övervakning av programutvärderingar ska förbättras.

Rekommendation 4

- Kommissionen godtar denna rekommendation och främjar användning av Smart-mål och kontrollerbara indikatorer.
- Kommissionen godtar inte denna rekommendation eftersom det inte har visats någon kostnad/nytta för den.
- Kommissionen godtar denna rekommendation om en ytterligare analys visar ett en ökning av antalet efterhandsutvärderingar är effektiv och användbar.

Rekommendation 5

- Kommissionen godtar delvis rekommendationen. En förlängning av uppföljningsperioden är ett av de alternativ som övervägs i en översyn av systemet för uppföljning.
- Kommissionen godtar denna rekommendation. En sådan databas är redan under uppbyggnad.

HUR HITTAR MAN EU:s PUBLIKATIONER?

Gratispublikationer

- Ett enskilt exemplar genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- Flera exemplar/affischer/kartor hos Europeiska unionens representationer (http://ec.europa.eu/represent_sv.htm), hos delegationer i länder utanför EU (http://eeas.europa.eu/delegations/index_sv.htm), genom att kontakta nätverket Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_sv.htm) eller ringa 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratis inom hela EU) (*).

(* Varken informationen eller samtalen kostar i regel något (men vissa operatörer, telefonkiosker och hotell kan ta betalt för samtalen).

Avgiftsbelagda publikationer

- Genom EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Avgiftsbelagda prenumerationer

- Genom ett av Europeiska unionens publikationsbyrås försäljningsombud (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sv.htm).

Utvärdering och resultatinriktad övervakning (ROM) ingår i EuropeAids ram för ansvarskrävande i fråga om resultat. Revisionsrätten konstaterade att EuropeAids system för utvärdering och resultatinriktad övervakning inte är tillräckligt tillförlitliga. Generellt sett är funktionerna för utvärdering och resultatinriktad övervakning väl organiserade. En del brister i systemens utformning och tillämpning begränsar dock EuropeAids kapacitet att bedöma och rapportera om EU:s politiska resultat.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Publikationsbyrån